

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ'
ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2015

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Το κείμενο αναφέρεται στις αλλαγές που έφερε η είσοδος στην ηλεκτρονική εποχή. Σ' ένα πρώτο επίπεδο επισημαίνεται ότι στο παρελθόν, και σε συνδυασμό με την απουσία της τεχνικής προόδου, ήταν εφικτός ο παραγκωνισμός φωτισμένων πνευμάτων, όπως ο Σωκράτης, ο Ιησούς και ο Λοκ. Σύμφωνα με τον αρθρογράφο, η τεχνολογική ανάπτυξη δεν έλυσε όλα τα προβλήματα του παρελθόντος, αφού και σήμερα εξακολουθεί να υφίσταται λογοκρισία του διαδικτύου σε ορισμένα κράτη, ακόμα και στην Ελλάδα. Βέβαια πολλές από τις ηλεκτρονικές αναρτήσεις δεν είναι ουσιώδεις, αλλά κι αυτές είναι αναγκαίες προκειμένου να υπάρχει ελευθερία έκφρασης. Άλλωστε, όπως σημειώνει ο Π. Μανδραβέλης «είναι σημαντική η ελευθερία κάποιου να μιλά, να γράφει, να δημοσιεύει», διότι μέσα από αυτή την ελευθερία διατυπώνεται ο ανατρεπτικός λόγος που οδηγεί στην εξέλιξη.

B1. Είναι γεγονός ότι η είσοδος στην ηλεκτρονική εποχή επαύξησε τα όρια της ελευθερίας. Ωστόσο, αρκετά συχνά η ελευθερία του διαδικτύου έχει ως αποτέλεσμα την ανάρτηση ιστοσελίδων και μηνυμάτων που στερούνται ουσιαστικού περιεχομένου. Αυτή η εξέλιξη δεν αποτελεί επί της ουσίας πρόβλημα, επειδή αφενός καθετί ανούσιο μακροπρόθεσμα θα περάσει στη λήθη αφετέρου είναι αναγκαία η ελεύθερη έκφραση, για να ακουστούν οι ανατρεπτικές φωνές, που θα οδηγήσουν την ανθρωπότητα στην πρόοδο. Συνεπώς, προκειμένου να σημειωθεί εξέλιξη είναι αναπόφευκτη η κοινοποίηση και της «κακής» πληροφορίας ως αντίτιμο της απόλυτης ελευθερίας στην ηλεκτρονική εποχή.

B2.a. Δύο παραδείγματα που δικαιολογούν την ένταξη του κειμένου στο γραμματειακό είδος του άρθρου είναι:

- **Η επικαιρότητα:** «Πριν λίγο καιρο ο Ερντογάν στην Τουρκία απαγόρευσε το twitter, στην Κίνα απαγορεύουν την πρόσβαση σε

διάφορους δικτυακούς τόπους, στην Ελλάδα καταδικάζονται νέοι άνθρωποι διότι σατίρισαν σε ιστοσελίδες τα “θεία”, συνήθως κάποιους κατεστημένους πολιτικούς.»

- **Η απλή και κατανοητή διατύπωση των απόψεων του αρθρογράφου:** «Ο Σωκράτης και ο Ιησούς υπήρξαν δύο από τους μεγαλύτερους στοχαστές στην ανθρώπινη ιστορία. Ομως ο λόγος και των δύο θεωρήθηκε ασεβής προς τα θεία και επικίνδυνος για την “κοινωνία”, δηλαδή την καθεστηκία τάξη πραγμάτων. Γι’ αυτό και οι δύο καταδικάστηκαν σε θάνατο. Οχι για κάτι που έκαναν, αλλά για κάτι που είπαν. Οι ίδιοι φυσικά δεν εξέδωσαν κάποιο βιβλίο ούτε είχαν blogs. Η τεχνολογική κατάσταση της εποχής επέτρεπε τη μεταφορά ιδεών μόνο διά της ομιλίας.»

β. Η νοηματική σύνδεση των δύο πρώτων παραγράφων του κειμένου επιτυγχάνεται με τη διαρθρωτική λέξη «**επίσης**» που δηλώνει προσθήκη. [Προστίθεται το παράδειγμα του Λοκ στα παραδείγματα του Σωκράτη και του Ιησού.]

B3.α. Η συλλογιστική πορεία του κειμένου είναι επαγωγική (ειδικό-γενικό). Ο αρθρογράφος αναπτύσσει το κείμενό του με μια σειρά από παραδείγματα του παρελθόντος και της σύγχρονης εποχής («Ο Σωκράτης και ο Ιησούς...επαναστατικός λόγος»), για να καταλήξει στην επιλογική παράγραφο («Γι’ αυτό είναι...ηλεκτρονικές πλατφόρμες») στην εξαγωγή των γενικών συμπερασμάτων του.

β. Δυο περιπτώσεις τεκμηρίων είναι:

- Η αναφορά στα **ιστορικά παραδείγματα** του Σωκράτη και του Ιησού (1^η παράγραφος). Το τεκμήριο θεωρείται αξιόπιστο ως ακριβές και επεξεργασμένο.
- Η αναφορά **σε σύγχρονα γεγονότα** «Πριν λίγο καιρο ο Ερντογάν στην Τουρκία απαγόρευσε το twitter, στην Κίνα απαγορεύουν την πρόσβαση σε διάφορους δικτυακούς τόπους». Το τεκμήριο θεωρείται αξιόπιστο ως ακριβές και επεξεργασμένο.

B4.α. Τρεις περιπτώσεις ειδικής ορολογίας είναι:

- «blog»
- «Twitter»
- «ηλεκτρονικές πλατφόρμες»

Ο σκοπός των ειδικών όρων είναι η καλύτερη περιγραφή και κατανόηση του θέματος που σχετίζεται με τον κλάδο της πληροφορικής.

β.

- Αρκετοί επιστήμονες στο Μεσαίωνα **διατύπωσαν** ιδέες που θεωρήθηκαν ανατρεπτικές και γι' αυτό υπέστησαν σκληρές διώξεις.
- Λόγω της εργατικότητάς του έγινε αποδέκτης πολλών **συκοφαντιών** από τους συναδέλφους του, που είχαν ως σκοπό να αμαυρώσουν την καλή επαγγελματική συμπεριφορά του.
- Δεν είναι λίγοι οι δημοσιογράφοι που με το **πρόσχημα** της αντικειμενικής ενημέρωσης προβαίνουν σε έντονους σχολιασμούς, διαμορφώνοντας μια διαστρεβλωμένη εικόνα της πραγματικότητας.
- Η δωρεάν **πρόσβαση** στην εκπαίδευση αποτελεί πρωταρχικό γνώρισμα του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Γ. Επικοινωνιακό πλαίσιο: Προφορική εισήγηση. Χρειάζεται:

- **Προσφώνηση:** Φίλες και φίλοι, / Συμμαθητές, Συμμαθήτριες,
- **Προφορικότητα:** α' και β' πληθυντικό πρόσωπο, επαναλήψεις της προσφώνησης, προτροπές και αποτροπές σε καίρια σημεία της εισήγησης
- **Αποφώνηση:** Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

Δεδομένα του θέματος: Θετικές και αρνητικές αλλαγές σημειώθηκαν από την είσοδο στην ψηφιακή εποχή.

Ζητούμενα του θέματος: Οι θετικές και οι αρνητικές αλλαγές που έφερε το διαδίκτυο στο διάλογο, την ελευθερία και κατ' επέκταση τη δημοκρατία.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

- Το κείμενο έχει τη μορφή της προφορικής εισήγησης. Στο πλαίσιο της προφορικότητας χρειάζεται να αναφερθεί προλογικά το θέμα, το οποίο θα αναλύσει ο εισηγητής/η εισηγήτρια, αλλά και να προδιαγράψει τους στόχους της ομιλίας.
- Σ' ένα δεύτερο επίπεδο μπορεί να αναφερθεί ο διττός χαρακτήρας του διαδικτύου, ώστε να επιτευχθεί η ομαλή μετάβαση στο κύριο μέρος.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

Α' ζητούμενο: Η συμβολή του διαλόγου στην πραγμάτωση της ελευθερίας, του διαλόγου και της δημοκρατίας

- Το διαδίκτυο προσφέρει τη δυνατότητα της ελεύθερης έκφρασης. Από τον κυβερνοχώρο απουσιάζει η λογοκρισία. Ο καθένας αναρτά χωρίς περιορισμούς όλα όσα θέλει να κοινοποιήσει και να μοιραστεί με άλλους χρήστες του μέσου. Επίσης, είναι ένα διαδραστικό μέσο, στο οποίο ο αποδέκτης του μηνύματος μπορεί να λειτουργήσει και ως πομπός.
- Εξαιτίας της διαδραστικότητάς του το διαδίκτυο έδωσε νέα μορφή στο διάλογο. Καταργεί τις αποστάσεις ανάμεσα στους ανθρώπους, ενώ ταυτόχρονα ο μεγάλος αριθμός των χρηστών, που αλληλεπιδρούν, επιτρέπει την ύπαρξη της πολυφωνίας, μία από τις βασικότερες προϋποθέσεις διεξαγωγής του διαλόγου.
- Δύο από τα βασικά χαρακτηριστικά του δημοκρατικού πολιτεύματος είναι η ελευθερία και ο διάλογος. Από τη στιγμή που προάγονται με τη σωστή χρήση του διαδικτύου, είναι λογικό να ευνοείται και η απρόσκοπτη λειτουργία της δημοκρατίας. Αξίζει να σημειωθεί, επίσης, ότι το διαδίκτυο ως μορφωτικό και ενημερωτικό μέσο συμβάλλει στην πνευματική ανάπτυξη του ατόμου. Και το δημοκρατικό πολιτεύμα βασίζεται στους ελεύθερα και κριτικά σκεπτόμενους πολίτες. Τέλος, η ανάπτυξη του διαδικτύου μπορεί να ανοίξει το δρόμο για τη λεγόμενη «ψηφιακή δημοκρατία», που θα προσφέρει μαζικότερη και πιο άμεση συμμετοχή των πολιτών στις διεργασίες του δημοκρατικού πολιτεύματος (π.χ. ηλεκτρονικές ψηφοφορίες, έρευνες, ομαδικές συζητήσεις).

Β' ζητούμενο: Προβλήματα που προκαλούνται από την κακή χρήση του διαδικτύου στους τομείς της ελευθερίας, του διαλόγου και της δημοκρατίας

- Ένα βασικό μειονέκτημα του διαδικτύου είναι η κατάχρηση της έννοιας της ελευθερίας. Κάθε χρήστης δεν ελέγχεται ως προς την ποιότητά των αναρτήσεών του με αποτέλεσμα την ύπαρξη ασυδοσίας, που πρακτικά είναι δύσκολο να ελεγχθεί και να περιοριστεί. Παράλληλα, τα φαινόμενα παραπληροφόρησης συρρικνώνουν την εσωτερική ελευθερία του ατόμου και συνδέονται με την πνευματική παθητικοποίηση.
- Η προπαγάνδα, αλλά και ο φανατισμός κυριαρχούν στο διαδίκτυο. Υβριστικά σχόλια, ακραίες τοποθετήσεις, αλλά και φραστική βία είναι μερικά αρνητικά φαινόμενα που πλήττουν την ομαλή διεξαγωγή του διαλόγου και συνδέονται με τον απρόσωπο χαρακτήρα και την ανωνυμία του διαδικτύου.

- Αναπόφευκτα, επηρεάζεται η ομαλή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Αναλογιζόμενος ο άνθρωπος ότι η δημοκρατία δεν είναι απλώς ένα πολίτευμα, αλλά τρόπος ζωής, κατανοεί ότι εφόσον οι χρήστες του διαδικτύου δεν φέρονται δημοκρατικά, αυτό το γεγονός επιτείνει την κρίση της δημοκρατίας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- Στον επίλογο μπορεί να γίνει η σύνοψη των βασικών σημείων της εισήγησης, αλλά και η προδιαγραφή των βασικών τρόπων για την επιτυχή αντιμετώπιση των αρνητικών που παρουσιάστηκαν στο κύριο μέρος.
- Η ομιλία πρέπει να ολοκληρωθεί με τις ευχαριστίες προς το ακροατήριο και με την έκφραση της προσδοκίας ότι όσα αναφέρθηκαν θα τροφοδοτήσουν τον προβληματισμό του ακροατηρίου. Δεν παραλείπουμε την αποφώνηση.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ "ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ" ΦΛΩΡΙΝΑΣ